

Utbildningsutskottet

Datum för mötet:	2018-06-13
Närvarande (beslutande):	Per Berglund, <i>ordförande</i> , prodekanus Linda Barman Mats Boij Anne Håkansson Maria Håkansson Sofia Ritzén, från kl 9:15 Elisabet Lökvist Sebastian Wahlqvist, från kl 9:15
Närvarande (övriga):	Karin Almgren, <i>sekreterare</i> Alice Eklund Margareta Karlsson Carina Kjörning Ivo Martinac § 5 Aksel Malmström UF/AFS § 7
Frånvarande:	Massimiliano Colarieti Tosti Mats Engwall Jan Scheffel Muhammad Afzal

§ 1 Sammanträdet öppnas

Per hälsar välkommen och öppnar mötet.

§ 2 Utseende av justerare

Maria Håkansson utses att, tillsammans med ordförande, justera protokollet från dagens sammanträde.

§ 3 Fastställande av föredragningslista

Följande frågor anmäls:

- Självplagiat (Linda)
- Nytt kapitel i högskoleförordningen (Linda)
- Digitalisering för lärande (Anne)

Med dessa tillägg fastställs föredragningslistan.

§ 4 Protokoll från föregående sammanträde

Per berättar att justeringar av tentamensreglerna behandlats i fakultetsrådet. Per har på uppdrag av utbildningsutskottet kontaktat juridiska avdelningen angående skrivningar om students skyldighet att känna till tentamensreglerna. Avdelningen rekommenderar att dessa skrivningar ska vara kvar och fakultetsrådet beslutade i enlighet med rekommendationen. De ändringar som föreslogs av utbildningsutskottets arbetsgrupp bifölls med undantag av skrivningen om kladdpapper och tentamenslydelse, som enligt juridiska avdelningens rekommendation också fortsättningsvis ska lämnas i skrivsalen. Utbildningsutskottet får i uppdrag att undersöka hur skrivelserna om kladdpapper och tentamenslydelse påverkar plagiat och fusk.

Med en rättning av ett felstavat namn och ett förtydligande under punkt 9 av vilken priU-grupp som arbetat med en obligatorisk kurs för examinatorer läggs föregående mötesprotokoll till handlingarna.

§ 5 PLEng, information

Ivo Martinac berättar att arbetet med licentiat-forskarskolan för yrkesverksamma startade i januari 2014 och hade sin första antagningsomgång vårterminen 2015. Forskarskolan har haft ekonomiskt stöd av Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen) och har varit ett samarbete med Blekinge Tekniska Högskola och Örebro universitet. Av de sju forskar-studerande som antogs vid KTH våren 2015 har samtliga följt sin studieplan och flertalet har avlagt sin licentiatexamen. De studerande har varit antagna på något av KTH:s forskar-utbildningsämnen och administrationen runt detta har skötts av respektive skola enligt normala rutiner, vilket har fungerat bra.

Ivo berättar att man har många positiva erfarenheter från pilotomgången, inte minst vad gäller studenternas prestationer. Nu funderar man på hur forskarskolan kan utvecklas i framtiden. Bland annat diskuteras att knyta KTH:s strategiska partners närmare forskarskolan och kring marknadsföring och finansiering när KK-stiftelsens stöd avslutas i början av 2019. Kanske behövs någon form av ekonomiskt stöd till företag vars anställda deltar? En större utvärdering planeras av de olika aktiviteter som finns i programmet och vilka erfarenheterna är från de studenter och företag som deltagit.

Mötet diskuterar hur licentiatexamen uppfattas jämfört med doktorsexamen i Europa och övriga världen. Då en doktorsutbildning i många länder är tre år så blir den svenska licentiatexamen då i jämförelse ”nästan doktor” vilket kan upplevas som oklart. Mötet diskuterar hur licentiatexamen står sig på arbetsmarknaden när fler företag är internationella. PLEng bidrar till det livslånga lärandet och ett utökat program kan bidra till att stärka forskarutbildningens roll i näringslivet. Mötet menar att licentiatexamen fortfarande fyller en viktig funktion i näringslivet där den tidigare varit vanligare än i dag och att det är viktigt att licentiatexamen lyfts fram igen.

Per tackar Ivo för genomgången.

§ 6 Programbeskrivningar och allmänna studieplaner för ämnen på forskarnivå

Mötet diskuterar de programbeskrivningar och allmänna studieplaner som kommit in till mötet. Skrivningarna uppfattas till stor del som generiska, utan exempel utifrån respektive programs förutsättningar. Att formuleringarna är likartade kan bero på att många mål uppnås på liknande

sätt i utbildningarna, och är i sig inget problem. De mer specifika formuleringarna bör i stället finnas i andra dokument, som i den individuella studieplanen. Mötet noterar att det kontinuerliga, systematiska kvalitetsarbetet i många fall uppges följa KTH:s anvisningar för kursvärdering och kursanalys, och att det finns potential att sträva vidare inom detta område. Ett exempel skulle kunna vara att arbeta med fördjupat samarbete mellan handledare och programansvariga. En analys av hur doktoranden ska nå programmålen finns beskrivet i dokumenten, men konkretisering av målen utifrån ämnesinnehåll skulle kunna utvecklas. Planerna ska ses över årligen för att hållas aktuella och ska revideras vid behov. Mötet diskuterar kring fortsatt utveckling av programbeskrivningar och allmänna studieplaner. Kanske skulle seminarier på olika teman för FA, PA och andra som är involverade vara till nytta i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Utbildningsutskottet noterar att dokumenten behöver snyggas till och att sidnumrering och sidhuvud skulle förbättra mallen.

Utbildningsutskottet fastställer följande dokument:

- allmän studieplan för ämnet energiteknik,
- programbeskrivning doktorsprogram maskinkonstruktion,
- allmän studieplan för ämnet maskinkonstruktion,
- programbeskrivning doktorsprogram industriell produktion,
- allmän studieplan för ämnet industriell produktion,
- allmän studieplan för ämnet teknisk materialvetenskap,
- programbeskrivning doktorsprogram industriell ekonomi och organisation,
- programbeskrivning doktorsprogram konst, teknik och design,
- allmän studieplan för ämnet konst, teknik och design, samt
- allmän studieplan för ämnet industriell ekologi

Utbildningsutskottet avslår följande dokument och uppdrar åt berörd skola att se över:

Programbeskrivning doktorsprogram energi- och miljösystem. Forskningen ska vara knutet till ämnet och inte till organisatorisk enhet (institution) som anges i andra stycket under *Kort beskrivning av ämnesområde och innehåll*. Beskrivningen av det kontinuerliga, systematiska kvalitetsarbetet ska ha fokus på programmet och inte på hur studentens prestationer utvärderas. Mötet noterar också att eventuella tillgodoräknanden görs i samband med antagning och inte innan densamma.

Programbeskrivning doktorsprogram teknisk materialvetenskap. Beskrivningen av det kontinuerliga, systematiska kvalitetsarbetet ska ha fokus på programmet och inte på hur studentens prestationer utvärderas.

Allmän studieplan för ämnet industriell ekonomi och organisation. I tabellen med *Mål enligt Högskoleförordningen, Bilaga 2- Examensordning* i kolumnen *Inslag i utbildningen för att främja måluppfyllelse* står för målet *visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällsutveckling och stödja andras lärande*: ”Valfria kurser i högskolepedagogik. För de

doktorander som utför institutionstjänstgöring och förlägger hela eller delar av denna inom grundutbildningen är grundläggande högskolepedagogisk utbildning obligatorisk". Utbildningsutskottet önskar ett förtydligande av vad som gäller för doktorander som inte gör institutionstjänstgöring.

Allmän studieplan för ämnet nationalekonomi. Studieplanen ska uppdateras för att täcka de brister som påtalats i UKÄ:s utvärdering av ämnet.

§ 7 Läsårsindelning 2020/2021

Aksel Malmström presenterar två förslag till läsårsindelning som tagits fram. År 2020 har 53 veckor vilket innebär att höstterminen föreslås bli 21 veckor lång i stället för 20. Som en följd av detta ligger två av sju tentadagar efter period 2 i läsvecka 20, och resterande fem i läsvecka 21. En följd blir också att vårterminen 2021 lämpligen startar på måndagen vecka 3 och inte på en tisdag som annars rekommenderas i principbeslutet.

Mötet diskuterar förslagen. För THS är en viktig fördel med förslag 1 att det ger utrymme mellan omtentor och ordinarie tentor i perioden mellan P3 och P4. Förslaget innebär också möjlighet till påsklov för studenter och lärare. En nackdel är att studenter med omtentor riskerar att komma efter i sina studier om de i stället för att följa undervisningen i början av P4 fokuserar på omtentor. Förslag 2 har fördelen att det blir en länge inläsningsperiod mellan P3 och P4 för de studenter som ligger i fas med sina studier. Period 4 blir också sammanhängande då omtentorna ligger före period 3:s ordinarie tentor. Mötet beslutar efter omröstning.

Utbildningsutskottet tillstyrker Läsårsindelning 20/21 förslag 1 och rekommenderar rektor att fatta beslut.

§ 8 Arbetsgrupp för antagning till utbildning på forskarnivå

V-2018-0594

Margareta berättar om UKÄ:s tillsynsbeslut efter en granskning av Karolinska institutet. Fokus på KTH har under en period legat på doktorandens anställning, vilket har gjort att antagningen till forskarutbildningen har hamnat i skymundan. Det är därför viktigt att se över KTH:s process för antagning av doktorander så att regelverken följs. Detta är också en möjlighet att skapa gemensamma rutiner på KTH.

Mötet diskuterar. En frågeställning för en arbetsgrupp bör vara om någon del i antagningen av doktorander skulle gynnas av att centraliseras, t. ex. äkthetsbedömning av dokument. En rutin behövs för att säkerställa viktiga kvalitetsaspekter, som att individuella studieplaner skapas. Migrationsverkets rutiner bör också beaktas i arbetet. Mycket fungerar redan bra i antagningen och anställningen av doktorander på KTH, och förväntan är därför att mindre ändringar kommer att föreslås.

Utbildningsutskottet uppdrar åt Per att tillsätta en arbetsgrupp med representanter från utbildningsutskottet och för forskarutbildningsansvariga och forskarutbildningshandläggare. THS återkommer om vem som ska vara studenternas representant. Från UF/PLU deltar gärna Alice Eklund och Margareta Karlsson.

§ 9 Ansvar och organisering av ämnen på forskarnivå

Dnr V-2018-0240

På utbildningsutskottets möte 2018-02-20 tillsattes en arbetsgrupp för att inventera hur kursutbudet på doktorsprogrammen och skolornas kommunikation kring dessa ser ut. Alice berättar om gruppens arbete fram tills nu och presenterar de förändringsförslag som föreslås. Gruppen har tittat på hur bland annat Chalmers arbetar med doktorandkurser och diskuterat gruppens förändringsförslag med FA. Gruppen har gått igenom de olika ingångar till forskarutbildningskurser som finns vid KTH och konstaterar att de är många, och en del sökvägar leder till återvändsgränder. Doktorsprogrammen kommer exempelvis inte upp om man väljer Forskarutbildning i huvudmenyn. Skolorna presenterar sina kurser på olika sätt. Kurser som inte längre ges finns kvar synliga på externwebben av administrativa skäl och i många fall är kursinformationen otillräcklig. Det finns inte heller mycket information om doktorsprogrammen, vilket bör ändras när fler programbeskrivningar för doktorsprogram fastställts. Gruppen har sett att kursutbudet och kursinformationen kan bli bättre och mer aktuell om befintliga funktioner i KOPPS används bättre. Gruppens arbete visar på att en central ingång för forskarstudierande med obligatoriska kurser skulle vara en bra väg att gå. En ny arbetsgrupp där även representanter från skolorna ingår med uppdrag att samordna och strukturera om informationen på webben bör tillsättas. Som avslutning vill gruppen igen lyfta frågan om finansiering av doktorandkurser. Frågan har inte ingått i gruppens uppdrag, men gruppen menar att det är viktigt att frågan om finansiering inte glöms bort. Gruppen väntas inkomma med sin slutrapport i början av hösten.

Per tackar Alice och arbetsgruppen för delrapporten.

§ 10 Assisterer i grundutbildningen

Dnr V-2018-0241

THS har väckt frågan om hur studentassistenter i grundutbildningen rekryteras och utbildas samt hur utvärdering av deras insatser genomförs. Utbildningsutskottet tillsatte därför vid sitt möte 2018-02-20 en arbetsgrupp som idag delrapporterar sitt arbete. Elisabet och Mats B berättar att gruppen undersökt hur rutinerna ser ut på olika institutioner via en enkät till KTH:s studierektorer. Enkäten visar att skillnaderna i hantering är stora. På en del institutioner anses att assistenten gått kursen med gott betyg som tillräckliga förberedelser, medan andra institutioner utvecklat kurser som förutom ämnesspecifika frågeställningar tar upp lärarrollen, bemötande med mera. Gruppen konstaterar också att det är viktigt med flexibilitet i hanteringen då assistenternas uppdrag skiljer sig mycket åt, från att leda en laboration till att arbeta som övningsassistent i en hel kurs. Administrationen kring anställning och introduktion måste vara så enkel som möjligt, kanske särskilt för de riktigt korta uppdragen. Eftersom situationen ser olika ut på de olika skolorna kommer arbetsgruppen föreslå att skolorna ansvarar för att ha skriftliga rutiner för hur studentassistenter rekryteras och utbildas, samt för hur utvärdering kan ske. Med centrala medel kan kanske de assistentutbildningar som redan finns på KTH göras tillgängliga också för andra skolor. Gruppens slutrapport planeras till slutet av september.

Mötet diskuterar möjligheten att skapa kurser i samarbete mellan skolornas institutioner och institutionen för lärande på KTH.

Per tackar Elisabet, Mats B och arbetsgruppen för delrapporten.

§ 11 VFU-kurser

THS lyfte på utbildningsutskottets föregående möte problem med den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU-kurser) på lärarutbildningarna. Det finns ibland inte tillräckligt många VFU-platser för CLGYM-studenterna vilket lett till att studenter inte kunnat genomföra sin verksamhetsförlagda utbildning som planerat. Per berättar att han är medveten om problemet med VFU-kurser och ser det som en viktig kvalitetsfråga. KTH har lyft problemen med Stockholms stad som samordnar VFU-platser, så nu finns där ökad kunskap om problemen. Satsningar görs tillsammans med nystartade gymnasieskolor på Kungsholmen och i Flemingsberg för att öka tillgången på platser. Per har också diskuterat problematiken med rektor och grundutbildningsansvarig på ITM-skolan och aktiviteter för att lyfta frågan på politisk nivå diskuteras. UU pekar på vikten av en enad aktivitet från samtliga universitet i Stockholmsområdet med lärarutbildning för att få större genomslag.

§ 12 Övrig fråga

Följande frågor anmäls:

a) **Självplagiering** (Linda)

Linda berättar att man uppfattar att problem med självplagiering blivit vanligare. Även bland de anställda som går de pedagogiska utbildningarna på KTH förekommer självplagiering och det finns en omedvetenhet om detta. Jude Carroll och Carl-Mikael Zetterlings bok "Hjälp studenterna att undvika plagiering" (KTH) tar i begränsad omfattning upp frågan. Per berättar att Carl-Mikael är medveten om det och att han tidigare har pratat om självplagiering på seminarier och att han då varit positiv till att boken kunde utökas på detta område.

Utbildningsutskottet ger Per i uppdrag att kontakta Carl-Mikael för att diskutera hur ett arbete med att sprida information om självplagiering kan startas upp igen.

b) **Nytt kapitel i högskoleförordningen** (Linda)

Linda informerar om att ett nytt kapitel till högskoleförordningen kommit på delning till KTH och att hon blivit tillfrågad att arbeta på remissvaret. Kapitlet handlar om öppna webbkurser (MOOC-kurser) och innebär ett skifte i synen på kurserna från att betraktas som samverkan till att nu anses vara utbildning vilket Linda är positiv till. Det blir inte tillåtet att ta ut avgift för kurserna. Ingen särskild satsning kommer med förändringen i högskoleförordningen, utan kurserna konkurrerar om medel på samma sätt som andra kurser.

c) **Digitalisering för lärande** (Anne)

Anne berättar kort om Olle Bälters arbete för att med digitala hjälpmedel stödja studenters lärande och den modul som utvecklats i Canvas för detta. Anne förslår att Olle bjuds in till ett UU-möte för att själv berätta om sitt arbete.

§ 13 Meddelanden

Meddelandena läggs till handlingarna.

§ 14 Sammanträdet avslutas

Per Berglund tackar ledamöterna för arbetet under terminen. Särskilt tackar Per Elisabet Lökvist som nu fullgjort sitt år som studentrepresentant i utbildningsutskottet. Mötet avslutas.

Vid protokollet

Karin Almgren, *sekreterare*

Justeras

Per Berglund
Ordförande

Maria Håkansson
Justerare